

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szombaton 10. Januáriusban 1789.

A' nevezesebb Bétsi Tudósítások.

A' közelebb múlt Vasárnap a' F. Ts. és Királyi Udvari Templomban rend-szerint tartott Isteni tisztéleten mind maga — a' már nyaval-lyája terhe alól alkalmasint ki-szabadúlt F. Tsászár, mind a' fő Hertzeg és Hertzeg asszony jelen lévén, a' Szákrámentomi Szentségnek ki-szolgálatása után — igen szép rendtartással — Oszakov Várának szerentsés meg-vételéért az *Ambrosiai* halá-adó ditséret el-énekelteték.

Otzakov Vára meg-vételének bővebb le-írása így
 vagyon: — Ezen hónapnak 2-dikán meg-érkezék a'
 Bétsben mulatazó Orosz Követhez Hertzeg *Gallitzin-*
 hoz Májor *Lámszdorf* az *Otzakov* Várát ostromló
 Tábor Vezérjének Feldmarsal Hertzeg *Potemkinnek*
Otzakovból Dec. 19 dikén költ Levelével, melyben
 e' vala írva, hogy minekutánna a' fenn-nevezett
Feldmarsal ezen ostrommal körül vétetett Várnak ve-
 szedelem nélkül való fel-adására minden probát
 meg-tett volna, végre magát arra határozta, hogy
 Dec. 17 dikén az erőszakos bé-menetelhez fogjon.
 Ezen fel-tételnek vagy el-kezdésnek olly szerentsés
 ki-menetele leve (a' mint már meg-irtuk) hogy *Otza-*
kov Várában Hertzeg *Potemkin* már ma a' *Seráskier*.
 — A' Várba bé-rontó Orosz gyalog Seregnek száma
 14-ezerre mégyen vala és 200 lovagló Kozákokra.
 — Ezen fegyveres Népség 6 Sergekre osztattatván,
 reggeli 7 orakor egytzeriben 6 helyen rohonának
 az ellenségnek a' Váron kívül lévő Sántzaira, olly
 el-tökéltt indulattal, hogy nem sokára a' Sántzo-
 kat el-foglalák — kevés idő alatt a' *Hafsán* Balsa
 erőtségét-is és az egész tsatára készült helyet. —
 Noha a' Várát óltalmazó ellenség is Oroszlány mód-
 jára állott vala ellent. — A' tsatának el-kezdése
 után 5 fertály orával — az az — egy fertály 8 után
 a' Sántzban lévő ellenség' Vezér Balsája az Orosz
 Vezér szállására kötve vitettetik vala fogságra — és
 a' Vár a' Muszkák kezénél vala. — Azon 12-ezer
 vállagatott Török katonák közzül, kik a' Vár ól-
 talmazói valának, 7300-an a' tsata-piatzán mara-
 dának — és ezeken kívül mindazok a' lakósok,
 kik-

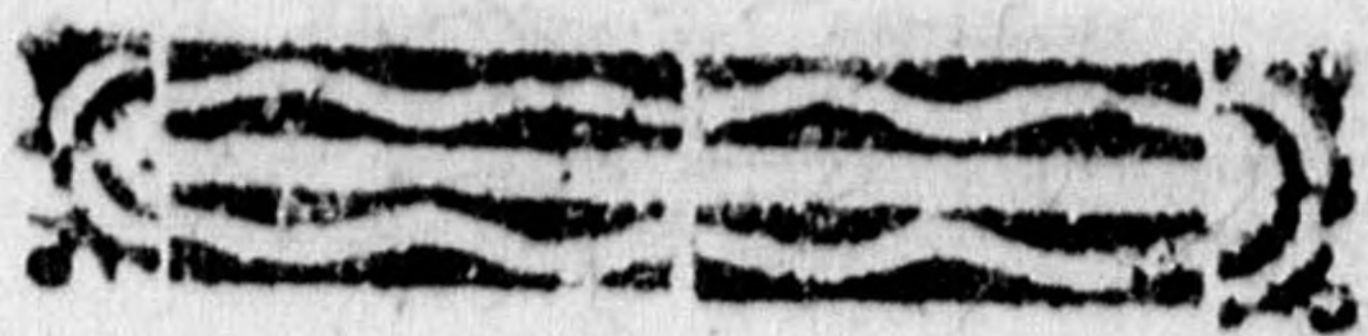
kiknek fegyver-találték kezekben, életekkel fizetének — a' többi pedig hadi-fogságra viteték. A' Várban találtatott 150 Zászlók, 300 ágyuk és mosárok, egy élésre tartazó dolgokkal gazdagon meg-rakatott élés-ház Orosz prédára juta; a' nagy puskaporos Tár-ház pedig a' Levegőbe repüle. — Mikor a' Város meg-véteték, valának benne 25-ezer Lakások, Törökök, 'Sidók és Keresztények mind-öszve — Az Oroszok közzül el-estének 1000-ren, és mint-egy valamivel többen sebet kaptanak; kik között számláltatnak 170 Tisztek: ezek között pedig a' legnagyobbak: Generálmájor Hertzeg *Wolkonszkoj*, ki a' Liflándiai Jágereket vezérelvén halálra löveték; midőn az ellenség' Sántzára mászna, és Brigadér *Goritz*, ki az Oszakov Vára-fokán veszté-el életét. — Generál-lájdinánt *Szamoitov* — és Generál-lájdinánt Hertzeg *Anhalt Bernberg* valának; kik jobb és bal felől a' Várba leg-előbb bé-rontának. — Feldmarfal Hertzeg *Potemkin* nem gyözi elégé ditsérni a' maga Népét, és az ezekkel lévő Tiszteket; kiknek minden győzedelmi ditsőséget által enged — mivel tsak egy-sem találtatott közzüllök, ki a' rá-bizott dolgot véghez ne vitte vólna; a' honnan a' dolog szerentséfen menvén véghez, az Orosz Követ Templomban-is Bétsben el-fuvák a' múlt Vasárnap a' *Te Deum Laudamust*. Eddig valának a' Bétsben lévő Orosz Követtől ki-adatott Tudósítások — már most lársuk az Oszakov meg-vételének különös környül-állásait. —

Azok-közzül a' Politikusok közzül némelyek, kik a' nagyobb Udvarok füttö-kementzéi mellett me-

legednek ugy vélekednek, és Bétsben -is ez a' hir alattomban, hogy az Oroszoknak ezen Oszakov Váránál tartott tsatájok 5 egész oráig feredett volna a' tűzben, mig tsak a' Vár előtt lévő hadi-gátokat meg-haladták; a' Várba való bé-málzás pedig 5 ferály órákot foglalt magában, mely idő alatt a' szembe való tüzelés és ágyuzás meg-nem szünnén, az itt esett vér-ontás — mellyért már *Te Deum Laudámust* éneklettünk, le-irhatatlan. Mind a' külső Sántzban lévő Tatárok, mind a' Várban benn lévő Törökök, kik mind vállagatott katonák valának, olly meg-átalkadott indulattal hadakozának, melyhez hasonlóról az Oroszok nem emlékeznek. Midön már a' Muszkák a' Várban lettenek volna, ott-is mindenik házat, mint valamely kis Várat ugy kellett meg-venni; mert az előre el-készült Nép belölről halála órájáig tüzel vala; a' honnan itten 12-ezer Oroszokat mondanak némelleyek el-esteknek lenni — noha már ezelőtt-is Oszakovnak ostromát leg-alább-is 20-ezer Orosz fegyveresek' el-veszett életekre számlálják. —

Decembernek azon napjaiban. midön *Oszakov Vára* nem sokára szerentséfen meg-véteték, ollyan hidegek valának ezen a' részen, hogy a' hideghez leg-jobban hozzá szokott *Kozák*-is már tsak alig szenvedheti vala: a' Várat ostrommal körül szállott Orosz fegyveresek' egész Tábora panasza fakadott vala már Feldm. Hertzeg *Potemkin* előtt, hogy nékik mind a' hideg miatt kellene el-veszniek, ha módot nem találna benne, hogy ők melegebb helyre juthassanak. Látván Hertzeg *Potemkin* a' terhes környüállásokat, így mondatik szólloznak lenni né-

mely főbb Tisztjeihez: „Uraim! Barátim! a' hideg kiálthatatlan; hogy itt ülünk arra parantsolatunk vagy, mellyet által-nem hághatunk, hogy azért inkább az ellenség fegyvere, mint a' mostoha idő ereje által veszfzünk-el; rajta az erőszakkal való bé-menetelre! Ekkor még csak a' főbb Vezérek tudják vala ezen hirtelen esett szándékát *Potemkinnek* — ki tsinállya az egész módot, hogy és mint légyen a' Vár meg-vétel, azon kívül, hogy még az approbb Tisztek sem tudtanak semmit a' dologban. Ekkor parantsolatot ad minden Tábori Papoknak, hogy leg-ottan Misét szolgáltafsanak és a' Nép *Sacramentommal* éljen; e' meg-lévén 14-ezerből álló Táborában minden legénynek fél-fertály Pálinkát adata — neki kezdének az ostromnak — és azok a' félig pálinkázott Oroszok olly Oroszlányi Vitézséggel hadakozának, hogy az edgyik ellenség a' máliknak reménység felett való vitéz tselekedetein bámúl vala — csak ugyan végtére — *Otzakov* már szerentsésen az Oroszoké; kiknek ha egy *Rodnéjok*, egy ollyon magát okolon és vitézült el-szánt Tengeri Vezérjek talál lenni, ki egy hajós Serget a' *Dardanellákon* keresztül a' fából épült Konstantzinápoly alá vezetvén, abba egynéhány tüzes gollyóbis veténd, a' száraz-felől való Kapun takaradik - ki a' Város — és hát ha még, a' mint harmad ideje irtuk vala, az edgyik Orosz Hertzeg Konstantzinápolyi Tsászár lészzen — de lassan!! még sok van addig hátra — csak ugyan — A' F. R. Tsászarról azt irhatjuk, hogy a' maga nyavallyáiból napról napra gyógyúl, és az a' hire Bétsben, hogy Februáriusnak 7-dikéig

megint a' Táborhoz fogna menni ő Felsége Feld-
marfal *G. Hadikkal* és Báró *Laudonnal*, és sokon
ugy vélekednek, hogy még a' Télen, tsak ezen
rend-kivül való hideg szünnyék egy kevelset, *Jan-*
tsárt és *Spáhifl* fognak vadászni a' Húszárok. —
Midön a' fenn nevezett Oszakovi Kurir által hoza-
tott örvendetes Levél az ő Felsége kezébe ment,
a' mondatik, hogy ennek el-olvasása után azt mon-
dotta volna ő Felsége: „*Még egy Doktor-is az én*
nyavallyám ellen jobb Orvofságot nem prescribála
mint Potemkin! Az ezt a' hirt hozott Orosz Kurir-
nak egy brilliántos gyűrüt ajándékozá ő Felsége.

Ezen Orosz Kurir alig nyugotta-ki magát Béts-
ben, már tegnap-előtt megint 2 Kurir érkezék tsak
nem egyszerismind Bétsbe, még pedig ez-is az ed-
gyik az Orosz Birodalomból, a' honnan már kez-
dett némelleyek közt a' hir futtogva terjedni, hogy
Bender körül-is kard tsorbásodott; de még ez óráig
semmi bizonyost nem tudunk. Az a' titkosobb dol-
gok' tudóitól-is beizéltetik, hogy *Románzov* a' ma-
ga Vezér Társaival 72-ezerből álló Tatárokat a' már
sokszor nevezett *Tatárkhám* alatt ugy körül fogott,
hogy vagy tsatázní, vagy az el-éhezett hideggel
életeket minden órán Kotyavetyéztetni kéntelenek
— és én magom azt tartom, hogy a' mostani
Kurir ezekről hozott valami Tudósítást, mellyel
minden órán szerentséje lészzen a' *Kurirnak* Erd. Ol-
valói előtt Udvarlani. — Addig pedig látsunk egy
Nemzetünket illető örvendetes Bétsi hirt. „

Ifjabb Gróf Károly *Károly Josef* Urfi ő Nagysága,
kinek már nevéhez a' mi Leveleinknek egynéhány-

Ezor vala szerentséjek, Decemb. 31-dikén jövendő-béli Hites-tárfúl jegyzé-el magának a' Gróf *Waldstáin* Kis-afszonyt; ki, valamint egy a' leg-szebb 19.esztendős virág-szálók között, ugy a' másik a' Magyar Hazafiak virágos kertének 20 esztendőktől fogva virágzott Rosái között egynél sem alább való. Ha a' gyümölts tával nem esik fájától, mely ritkan történik — 's kivált itt éppen nem reméljük'; ezen ifjú Grófban egy Hazáját kedvellő Nemzetét gyámoltó, Istenét, felebarátját személy vállagatás nélkül szerető Hazánk-fiára találunk. — — A' Lakadalom mintegy Febr. 15-dike-felé fog esni.

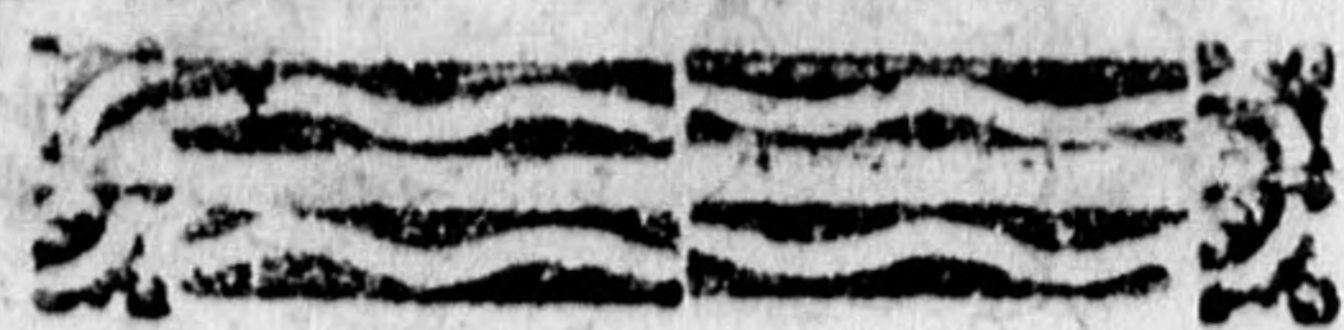
 A' Lembergi Levelek azt erősítik, hogy *Khotzim* Várának hajdoni Kormányozója *Oszmán* Bafa, kiről némely Tudósítások azt költették vala, hogy feje vétetett, még él, és a' maga egész *Sergé*-vel a' már fenn 72-ezerez magával lévő *Tatárkhán*-hoz ragasztotta magát, olly igérettel, hogy ő még *Khotzim* Várát visszafogja venni. A' Divány által látta, hogy ezen erőtség nem az ő vigyázatlansága által ment legyen az ellenség hatalma alá; de abban tsak ugyan bizonyos lehet *Oszman* Bafa Uram, hogy ennek meg-ígért visszafog vételével nem sok ajándékot fog nyerni a' Portától — a' mint a' környülállások kezdettenek lenni — annál-is inkább, mivel az *Orosz Plán*um ugy vala már ez-előtt régen ki-tsinálva, hogy mihelyt *Potemkin* Oszakovat meg-veszi, leg-ottan *Bender*nek jöjjen — és már tsak lehet előre képzelné ezen erőségnek-is, melynél az *Orosz*oknak mind-eddig igen kevés nagy tüzelő eszközei valának, a' *Törökök* pedig itten nagyon meg-

erősödve tartják vala magokat, mitsoda ki-mene-tele fog lenni.

A' *Nagy-Vezér*-is még él, valamint az Ujság-íróktól meg-sinórozottatott *Oszman Balsa*, és a' rólla a' hir, hogy *Benderben* a' *Kapután Balsa*val edgyüve mentenek tanátskozni, vagy a' háborúnak további folytatásáról, vagy a' békeiség kötésről — *Benderről* és *Románzovról* 14 napok alatt — hiszszük — hogy bizonyos hirt hallunk, és akkor a' *Nagy-Vezért* is meg-fogjuk tudni, hol légyen.

Lengyel-ország. „Innen minden órán többet fogunk írni, most pedig azt írhatjuk, hogy az *Ország-gyülésében* a' *Dissidenseknek* (igy hívják itt a' *Protestánsokat*) az *Országban* hazafiujust engedtenek — sőt nem csak, hanem az idegeneket-is ezen tsendes *Vallásbéli engedelem* alatt *Országjokba* hívják, ezen *Tudósítások* által: — „Az *Ország-gyülésének* végzéséből fel-állittandó 100-ezerből álló hazafiui *Sergeknek*; kik már most tetétől fogva talpig ujj *Köntösbe* és *fegyverbe* öltöztettetnek, alkalmatosságával, egy igen jó ajtó nyílt arra, hogy a' kézi-mester-emberek magoknak pénzt szerezhessenek. Hivattatnak annak okáért minden erre szükséges idegen mester-emberek, hogy ha szándékjak vagyon mi hozzánk jöni, amaz *Europában* minden-felé esmeretes *Pénzváltó Tepper Péter* Urnál jelentsék magokat, ki leg-ottan, a' magok mesterségek-szerint, különböző különböző *Lengyel Mühellyekbe* fogja ezeket bé-állítani. Ezek minden szükséges matériákat az *Országban* fognak kapni, valami ezen *Tábornak* ki-állítására szükséges s. t. Tehát ők kézi-mesterek-

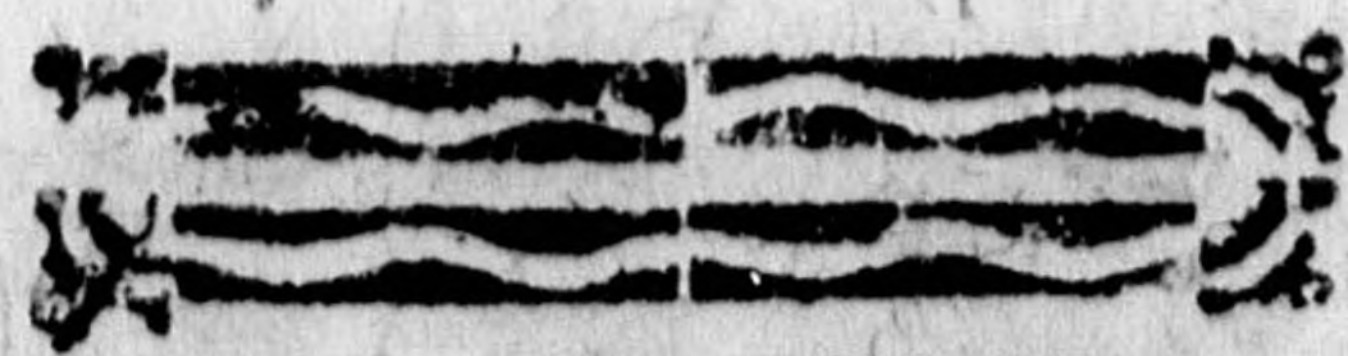

nek van itten nyitva az ajtó szerentséjeket keresni, minden *Hit* és *Vallásbéli* külömbbség-nélkül, valamint minden Hazabéli Protestánsoknak, az Ország-nak Rendjeitől szabad Vallásbéli gyakorlás engedtetett; — és a' kiknek fog a' mi Hazánk tetfzeni, lakó-hellyet-is foglalhatnak magoknak, olly bizonyos reménység alatt, hogy a' mostani Ország-gyűlésében el-végzett kemény meg-határozás-szerint, soha ezek a' magok Vallásoknak gyakorlásában, vagy egyéb Polgári dolgaikban leg-kilsebb fogyotkozást-is nem fognak szenvedni. — A' felebaráti-szeretet — a' valóságos Keresztényi türedelem — nagyon öszve-köji a' Hazafiaknak sziveket — de a' mely Országban a' Hazafiak egymást gyűlölik — — — *Concordia res parvæ crescunt, discordia maximæ dilabuntur.* — Minden Hazafi csak ugy nézze az ő Hazafi Társát, mint tó Hazafiat 's betsületes embert; mert itt lakik és a' szeretetben minden, valamit csak egy emberben kereshetünk.

Hazánkbeli Tudósítások.

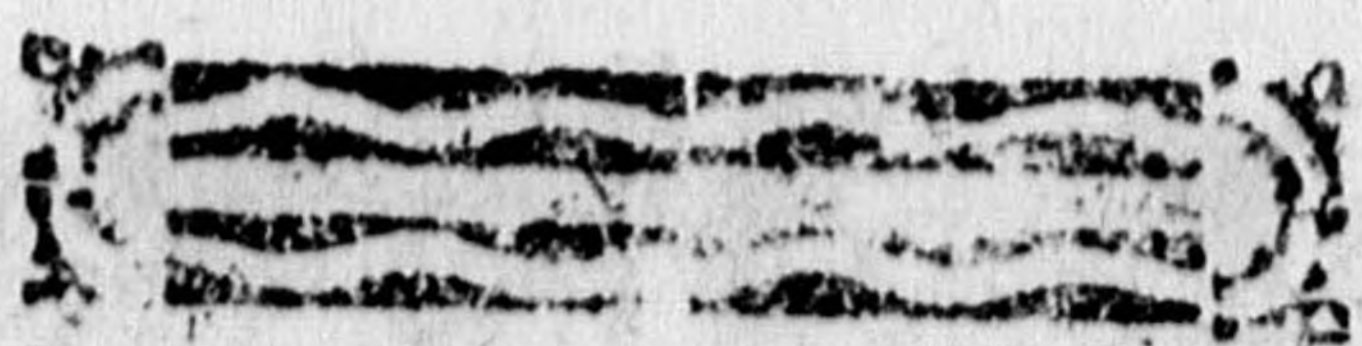
Buda. „ Grof Zitsi Károly Ur ő Excellentiája Jan. 2-dikán jelene - meg előbbszer a' Tanátsban ugy, mint Ország' Birája és a' K. H. Tanátsnak feje, kit az egész Tanáts-gyűlés örömmel fogada és tisztele

Zemlin. „ A' 24-dik Decemberben innen érkezett Levelek a' tüzi-fának nem létéről panaszkodnak, ezt pedig az okozta, mivel a' Tél hirtelen bé-állott, és leg-ottan keményen kezdette, sok hajók és más költözkedő dolgok meg-fogytanak. A'

Belgrádiak éppen ezen hajóban láttatnak evezni, nints tüzi-fájok; azért a' Száva jegét bé-hintették szalmával, hogy a' *Czigány* szigetből magoknak könnyebben fát vihesenek. — A' Belgrádban *Séráskier*-nek tett Balsa *Niszfába* ment. El-menetele előtt meg-izené F. M. L. *Browné* Urnak, hogy ha Belgrádban ágyuk lövetnének-ki, és némely Sergek ki-felé menni szemléltetnének, ne gondolná ellenséges dolognak lenni; mert tsak az ő el-indulása véget fognának történni. — Midőn az ő el-indulásának órája el-jött volna, a' Vár-kapujában el-állák a' Jantsárok az ajtót, és nem akarják vala el-botsát-tani, mig nem nékik azt fogadá, hogy mi-helyt az ellenségeskedések el-következnének leg-ot-tan köztök teremne, addig pedig mostani útjának oka a' volna, hogy bizonyos hadi-rendeléseket és készülteket tégyen. Midőn azért a' Jantsároktól el-botsáttatott volna, az ágyuk ki-lövetének és 900 emberek kifirék-el. Midőn Szemendriába érkezék, megint 30 ágyu lövések esének. Innen Generál *Sztárainak* Pántsovára azt izené, hogy néki leg-kisebb szándéka sem volna a' fegyver-nyugvást fel-bonta-ni; azért az ágyuzásra nézve semmi roszot ne-gondoljon. *Grádistinél* megint 200 fegyverest veve maga mellé, és illy nagy őrizet alatt tovább úta-zott. — Hogy Törökök jönének Zemlinbe által a' kereskedés véget hazugság.

K. Szolnak Vármegyéből Akosról Decembernek 20-dikán. — Most némely nállunk és körülöttünk történt ujságokkal kívántam az Urnak kedveskedni. Dec. 8-dikán virradóra, az *Akósi* Birónak négy lo-
vaj

vai közzül edgyiket a' jobbikat valami ravasz Tolvaj el-lopván az Istállójából, vezeti a' harmadik szomszédjának Istállójába, reggelre kelvén nyom után indulnak a' Birák; és a' nyomon egyenesen mennek az Istállóba, onnan a' kertyében lévő Szilvásába, a' hol a' Tolvajnak lova kötve lévén, mind a' kettőt szerentsélsen el-vitte, máig-is oda vagyon. A' Biró, harmadik szomszédját el-fogatván mentette 's átkozta magát, de tsak ugyan Cautzió alá vettetett maga kárban maradván. Szerentséssebb vólt némü némü módon egy más betsületes Akósi Nemes Ifjú, a' ki jövén haza-felé a' Szöllő hegyről a' *Gele* nevü Erdő-mellett, meg-lát útról egy puska-vefzfőnek való szép tsemetét, le-száll a' lováról, és meg-kötvén az út mellett egy fához, bé-mégyen mintegy 10 lépésnyire a' puska-vefzfőnek való után, mig le-vágja 's meg tisztítja; fel-ül egy Dobrai Kondás a' lovára, el-nyargal vele; halván az Ifju a' dobogást, szalad utánna; de bé-nem érhetette, bé-jöu a' Helységbe ember után, ki-mennek vagy hárman, és a' lovat tsikóftól edgyütt az Erdőnek túlsó végén meg-talállyák estve-felé szabadon, minden nyereg-szerszám, potkók és Kantár nélkül. Meg-örült ugyan a' lovának, de szomorkodott a' nyereg-szerszám és Kantár után mind addig, mig a' Tolvaj a' jó-féle szijjakat botskor szijnak vagdolván, más Pajtáfsinak-is osztogatván, világosságra jött mérész tselekedete, és Komplánált a' Károfsal 14 forintokban,

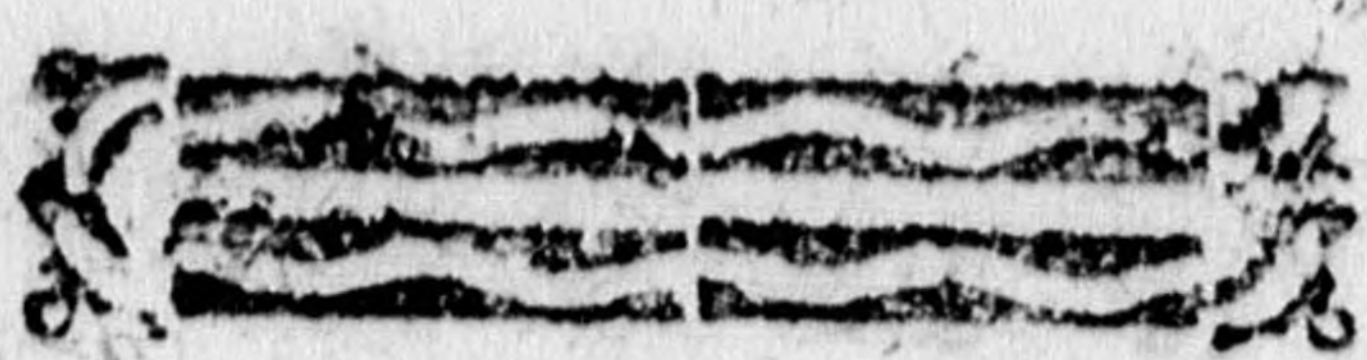
Ugyan itt egy embernek fija két lóval szánual tüzi-fáért akarván menni által a' *Kraszán* Dec. 18-dikán,

dikán, a' mikor olyan kegyetlen hideg vőlt, hogy alig lehetett szenvedni, el-sikamlík az edgyik lova a' viz-parton, és mindjárt oda fagy; fel-emelik onnan és kijjebb hágván ott ismét el-esík, és a' föld-höz ragad; próbálják fel-emelni nem lehet; azt találja olztán edgyik hogy rakják körül szalmával. és gyújtsák körül, hogy melegedjen-fel; ugy-is lett és a' ló jó melegen sérelem nélkül haza-ment, a' Gazdája tüzi-fa és meleg nélkül maradván.

Nem meszse hozzánk *Géres* és *Béltek* között Dec. 8-dikán a' *Géresi*-erdőben, meszse az úttól, olyan helyen a' hol Egi-madárnál, és Kondásoknál egyéb nem jár, a' Géresi Kondások találtak egy pár *Magyar Kurirt* Sub Nro 91. és 92. Rá-vetik sok gondolkodás után a' fejeket, hogy fel-vegyék a' föld-ről, képzelhetni mely sokat jövendöltek azok-felől addig-is ezen Irás-tudatlanok; míg estve haza vivén Gazdájiknak által-adták. Azok-is nem tudván hozzájuk, hírlelik másoknak, jövendölgetnek felöllök, némellyek azt mondák: valami Spiónok járhattak ott, azok ejtették-el, mások, ha azok nem ejtették-is, de nem jónak a' jele, sok beszéd után vizik a' gyanús Leveleket a' T. T. Prédikátor Urhoz, a' ki rá-esmérvén a' *Magyar Kurirnak* a' Géresi Erdőn el-tévejedett és meg-hítvánkozott deres Paripájára, minden bal-vélekedéseket el-üzött Halgatóinak elméjékből. A' kié lehettek ezen el-tévejedett Ujságok, Géresen meg-találhattya. Ugyan ezután tsak hamar ide Géres alá meg-számlálhatatlan nagy Sasok gyülekezvén a' nagy hideg miatt; ujjabb vélekedésekre és jövendölésekre szolgáltattak alkalmatofságot, leg-

több

több vox ment arra , hogy Pestis lesz , mert mász-
szor-is ugy vólt a' Pestis előtt , ki edgyet , ki mást
mondott felöllök , nem gondolván-meg , hogy a'
Helységet körül fekvő nagy erdők hívták oda őket
Téli-szállásra.

N. Enyed 15. Dec 1788. „ Erdélyben a' mosta-
ni hideghez hasonlóról még az ősz-hajú öregek sem
emlékeznek. — K. Fejérvárt az éjjeli vigyázaton lé-
vő katoná fenn-álva fagyott-meg — de a' Farkasok-
is meg-eszik az étzaka járó embert a' mezőn. A'
Nyáron a' nagy havasokról , a' fok ágyuzás miatt
a' Farkasok és Medvék mind le-takarodtanak erre
felé 's már most a' szörnyü hideg miatt a' mezőkön
semmi eledelre valót nem találván , el-éhezett gyom-
roktól kéntelenítettnek *divisionként* , batalionanként
járni és prédálni. — Mi Tavaszszal megint futásról
gondolkodunk ; most ugyan a' Spanyol Sorompok
ugy fel-vagynak vonva , hogy nints az a' bőv na-
drágú Vitéz , a' ki ki-jöhessen valalmi áll-után —
a' Pafzszusokon pedig katonák vannak most-is.

Bétsnél a' Duna jege 2 Róf vastagságú , mely-
hez hasonlóról — nints az élők között a' ki emlé-
keznék.

EPIDICTICON.

*Excellentissimo Domino JOSEPHO ÜRMÉNYI de
Eadem, Ins. Ord. S. Stephani Regis Apostolici Equi-
ti, S. C. & R. A. M. Actuali Intimo Státus Con-
siliario, etá dum Excelsi Consilii L. Regii Hung.
Vice-Præses Primarius, & Regni Thesaurarius cre-
aretur. Oblatum à GEORGIO BUCSANSZKY,
A A. LL. & Phil. Doct. nec non in Reg. Acad.
Posoniensi Professore P. O. & Grammaticarum Se-
niore. Cal. Januar. 1789.*

* * *

Tandem vetusto muta silentio

Altum sonantes in modulos chelys
Redi; et profundo Pindari ore,
Disce novas celebrara laudes.

*Josephi ab Ürmény, quem Dea Cælia
Honor que Virtutis Comes, inclitum
Inter suos, justo favore,
Pannonios cumulare certant.*

Hic Vir, togatæ Palladis Hungari, ut
Artes reformato incipiunt gradu

Adire, ad Aulam Cæsaris (quo
Sidere di Superi nitorem

Summum dederunt Urbibus Austriæ)
Aras Minervæ Pannonidum vigil

Curabat, antri æquus clientum
Aonii Pater. Hinc avitæ,
Primis Trono exornatus honoribus,
Terræ cupitô Præsidio datus,
Quam spumeus quadis redundans
Nitria fluctibus adluit. Non,
Josephe! non hic in Tua terminum
Jam destinatis tempora laureis
Fixit potens Pluti, atque honorum
Diva sed Hungarico fidelem
Mavult thesauro Præsidem, et arbitrum
Sacratioris ponere Consili. O!
Sublimius fatum Tibi ultro
Net Lachesis: nisi jam Poetis
Ut fama, sic Oracula flebili
Emarcuerunt tabe. Sed obsecro:
Quis lumen Astris abnegarit?
Perspicit ipse suos legendo
Cæsar Viros, Regni intima fulguris
Ritu; nec ater Bistonidum furor,
Nec bosphori fastus minantis
Illuviem, exitiumque Regno, huius
Luci officit. Nil sospite *Cæsare*;
Hostis rapacis fulmina diruent;
Celsent maritos flere sponsæ,
Nemo suo metuat nepoti.

— — *Ha! ha! ha!* — — *P* — *tor Politika* — —

Egy Levélre talál egykor az *Ezopus Rókája*, fel-veszi — 's midőn innen-is túl-is nézegetné el-mo-sollyodik 's azt mondja: „*ezek tsak szók!* 's azzal el-veté.

Éppen ezt kénék most felelnem arra a' *Posonyi Német Ujságban* talált *P* — — *r* irigy goromba *Politikára*, ha *Bölts Salamon* azt nem javasolta volna: *felely-meg* — — —, *ne hogy a' maga szemie előtt böltsnek láttassék.* Tudja a' *Publikum*, hogy a' *Komáromi* — *ugy nevezett Tudós-társaság Tudománybéli Leveleket* fog ki-adni, a' mint a' *Kurir*-ből ki-ki olvashatta. A' *Kurir* minden hozzá fel-küldött *Tudósittálsaikat közönségessé* tette — és örvendet, hogy ezen szükséges és a' *Nemzet'* hasznára szolgáló szándék elébb mozdittatik. — Azért, hogy a' *Kurir* azt találta mondani, hogy ö-is a' nevezetesebb tudománybéli dolgokat ebből ki-fogja venni és közlőni a' maga *Olvasóival* — *ugy meg-nehezeltének* — hogy ezeknek — egy állortzás magát *Németnek* irt jó-akarójak, a' közelebb költ *Posonyi Német Ujságnak* tóldalékjában goromba vagdalózásokkal sérteget. Ezen állortzás irót, minthogy az állatokat körmökről — *Szamaré* vagy *Oroszlány?* igen meg-lehet esmerni, mi gondoljuk ki-légyen. Azt kívánnya ezen goromba író, hogy én ezen héti *Levélből* valamit ki-venni meg-ne próbáljon; mert ez tilalmos dolog. Bár tsak *Németül* ne irt volna ezen író; hogy a' maga felekezetétől ne neveltethék ki, kik itt *Bétsben* jól tudják, mi szabad, 's mi nem. — A' *Kurirnak* a' *F. Udvari Magyar Kantzeliária* talált *Bétsben Cænsort*, nem szorúl ezen *Német* íróra. A' *Kurir*-is tudja — *ubi Strigandum, ubi Curandum.* Mihént a' *Kurir* *Posonyig* megy, nyomtatassák-ki más *Név* alatt 's örvendeni fogom; de azt is mondom, hogy abban ök sem parantsolnak nékem én mit nyomtattassak. Ezen goromba *Német* *Levelet* minden órán *Magyarúl* különös *Levéleben* közlöm az *Erd. Publikummal* az arra szükséges felelettel, hogy a' *Publikum* légyen a' *Biró* ez ügyben.